

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om tryggande av försörjningsberedskapen och om Försörjningsberedskapscentralen samt till lag om ändring av lagen om skyddsupplag

Ärende

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om tryggande av försörjningsberedskapen och om Försörjningsberedskapscentralen samt till lag om ändring av lagen om skyddsupplag (RP 145/2025 rd).

Beredning i utskott

Utskottets betänkande: Ekonomiutskottet (EkUB 22/2025 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om tryggande av försörjningsberedskapen och om Försörjningsberedskapscentralen

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Samarbetet i frågor som gäller försörjningsberedskapen

1 §

Tryggande av försörjningsberedskapen

I denna lag föreskrivs det om tryggande av försörjningsberedskapen. Med försörjningsberedskap avses tryggande av för befolkningens försörjning och skydd, landets näringsliv och landets försvar och säkerhet nödvändiga ekonomiska funktioner och nödvändig produktion av och tillgång till varor, material och tjänster samt tryggande av kritisk infrastruktur inför och under allvarliga störningssituationer under normala förhållanden och inför och under undantagsförhållanden.

Riksdagens svar RSv 177/2025 rd

Statsrådet ställer genom sitt beslut upp de allmänna målen för försörjningsberedskapen och fastställer i dem den beredskapsnivå genom vilken försörjningsberedskapen ska tryggas.

Varje ministerium svarar för försörjningsberedskapen inom sitt eget ansvarsområde. Samordningen av utvecklandet av försörjningsberedskapen hör till arbets- och näringsministeriet. Försörjningsberedskapscentralen, sektorerna, poolerna och kommittéerna deltar i tryggheten av försörjningsberedskapen.

2 §

Försörjningsberedskapsrådet

Försörjningsberedskapsrådet är samarbetsorgan för myndigheterna, näringslivet och organisationerna i försörjningsberedskapsfrågor.

Statsrådet tillsätter Försörjningsberedskapsrådet på framställning av arbets- och näringsministeriet för en mandatperiod på högst tre år. I Försörjningsberedskapsrådet ska det finnas företrädare för myndigheterna och för de företag som är kritiska med tanke på försörjningsberedskapen samt för organisationerna. Ordföranden och minst hälften av de övriga medlemmarna ska företräda företag inom näringslivet.

Försörjningsberedskapsrådet har till uppgift att

- 1) främja myndigheternas, näringslivets och organisationernas samarbete i försörjningsberedskapsfrågor,
- 2) analysera hot mot försörjningsberedskapen och främja forskningen på området,
- 3) ge utlåtanden om samarbetet kring försörjningsberedskapen och om andra frågor som gäller främjande av tryggheten av försörjningsberedskapen samt ta initiativ till utvecklande av försörjningsberedskapen,
- 4) bedöma sektors-, pool- och kommittéverksamhetens omfattning och ändamålsenlighet samt verksamhetens resultat och föreslå årliga prioriteringar för sektors-, pool- och kommittéverksamheten.

En medlem av Försörjningsberedskapsrådet får inte röja en handling sekretessbelagd innehåll eller en uppgift som vore sekretessbelagd om den ingick i en handling och som han eller hon har fått kännedom om i egenskap av medlem i Försörjningsberedskapsrådet, och inte heller någon annan omständighet som han eller hon har fått kännedom om och för vilken tystnadsplikt föreskrivs genom lag. En uppgift som omfattas av tystnadsplikt får inte heller röjas efter det att medlemskapet i Försörjningsberedskapsrådet har upphört.

Närmare bestämmelser om Försörjningsberedskapsrådet och dess uppgifter får utfärdas genom förordning av statsrådet.

3 §

Sektorer, pooler och kommittéer

För samarbetet mellan myndigheterna, näringslivet och organisationerna kring försörjningsberedskapen finns det sektorer som företräder branscher som är kritiska med tanke på försörjningsberedskapen och där det ingår pooler och kommittéer. Om poolernas och kommittéernas verksamhet avtalas genom avtal mellan Försörjningsberedskapscentralen samt företagen, organisationerna eller myndigheterna.

Riksdagens svar RSv 177/2025 rd

Sektorerna, poolerna och kommittéerna har till uppgift att främja samarbetet mellan myndigheterna, näringslivet och organisationerna i försörjningsberedskapsfrågor. Sektorerna ska följa och bedöma läget för försörjningsberedskapen och beredskapen inom sitt verksamhetsområde utifrån de allmänna mål för försörjningsberedskapen som statsrådet har ställt upp. Poolerna och kommittéerna ska främja försörjningsberedskapen, beredskapen och kontinuitetshanteringen på nationell och regional nivå i nätverket av myndigheter, näringslivet och organisationer inom sina egna verksamhetsområden i enlighet med de prioriteringar som överenskommits i arbets- och näringsministeriets och Försörjningsberedskapscentralens resultatavtal. Poolerna och kommittéerna bistår Försörjningsberedskapscentralen i att ta fram den lägesbild för försörjningsberedskapen som avses i 5 § 1 mom. 2 punkten.

Försörjningsberedskapscentralen utser företrädare för myndigheterna, de företag som är kritiska med tanke på försörjningsberedskapen samt organisationerna till medlemmar i organen för sektorerna, poolerna och kommittéerna.

2 kap.

Allmänna bestämmelser om Försörjningsberedskapscentralen

4 §

Försörjningsberedskapscentralens ställning och verksamhetsområde

Försörjningsberedskapscentralen är ett statligt ämbetsverk som hör till arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde.

Försörjningsberedskapscentralen stöder myndigheterna, näringslivet och organisationerna i upprätthållandet och utvecklandet av försörjningsberedskapen samt planerar och genomför beredskapsåtgärder som tryggar försörjningsberedskapen inför och under allvarliga störningssituationer under normala förhållanden och inför och under undantagsförhållanden.

5 §

Försörjningsberedskapscentralens uppgifter

Försörjningsberedskapscentralen har till uppgift att

1) utveckla och stödja samverkan mellan myndigheterna, näringslivet och organisationerna i försörjningsberedskapsfrågor och främja deras förmåga att agera i allvarliga störningssituationer under normala förhållanden samt under undantagsförhållanden,

2) sörja för prognostisering och analyser i anknytning till försörjningsberedskapen samt upprätthålla en regelbunden lägesbild av läget för försörjningsberedskapen inom de branscher som är kritiska med tanke på försörjningsberedskapen och sprida lägesbilden till statsrådet, andra myndigheter, Försörjningsberedskapsrådet och sektorerna, poolerna och kommittéerna,

3) i samarbete med andra myndigheter och med näringslivet främja säkerställandet av funktionen hos den kritiska infrastruktur som är nödvändig med tanke på försörjningsberedskapen,

4) främja tryggheten av tillgången till sådana varor, material och tjänster som är nödvändiga med tanke på försörjningsberedskapen vid allvarliga störningssituationer under normala förhållanden.

Riksdagens svar RSv 177/2025 rd

landen och under undantagsförhållanden samt främja tryggheten av sådan produktion som stöder det militära försvaret,

5) i statens säkerhetsupplag förvalta sådana material som är nödvändiga för tryggheten av försörjningsberedskapen och fullgörandet av förpliktelser enligt internationella avtal som är bindande för Finland samt genomföra planering, lagerhantering, affärstransaktioner, förvaltning och övervakning i anslutning till säkerhetsupplagring,

6) sköta de uppgifter som enligt lagstiftningen om skyddsupplagring och obligatorisk upplagring ankommer på Försörjningsberedskapscentralen,

7) sköta de uppgifter som hör till den nationella behöriga myndigheten och som anges i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1938 om åtgärder för att säkerställa försörjningstryggheten för gas och om upphävande av förordning (EU) nr 994/2010,

8) sköta de uppgifter som hör till det centrala samordningskontoret och som anges i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/2747 om inrättande av en ram med åtgärder relaterade till krissituationer på den inre marknaden och till resiliensen på den inre marknaden och om ändring av rådets förordning (EG) nr 2679/98,

9) sköta de uppgifter som anges i artikel 21.2 a och 21.2 c samt artikel 21.3 och 24.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1252 om inrättande av en ram för säkerställande av trygg och hållbar försörjning av kritiska råmaterial och om ändring av förordningarna (EU) nr 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1724 och (EU) 2019/1020,

10) utföra de uppgifter inom Europeiska unionens beredskapsverksamhet som tilldelats Försörjningsberedskapscentralen,

11) bistå vid den anskaffning, transport och upplagring av materialhjälp som de uppgifter som anges i 38 § i räddningslagen (379/2011) förutsätter samt vid behov i samarbete med ministerierna organisera logistikuppgifterna i anknytning till sändande och mottagande av internationell materialhjälp, om inte något annat föreskrivs någon annanstans i lag,

12) utföra de uppgifter inom Försörjningsberedskapscentralens verksamhetsområde som åligger centralen enligt de bilaterala eller multilaterala avtal som Försörjningsberedskapscentralen ingått med utländska aktörer,

13) sköta de uppgifter som enligt annan lagstiftning ankommer på Försörjningsberedskapscentralen,

14) sköta de uppgifter som arbets- och näringsministeriet bestämmer.

Närmare bestämmelser om Försörjningsberedskapscentralens uppgifter får utfärdas genom förordning av statsrådet.

3 kap.

Ledningen av och beslutsfattandet vid Försörjningsberedskapscentralen

6 §

Ledning och beslutanderätt

Försörjningsberedskapscentralen leds av en generaldirektör, som utnämns av statsrådet. Generaldirektören svarar för utvecklingen av ämbetsverkets verksamhet och för verksamhetens resultat samt för att målen nås.

Riksdagens svar RSv 177/2025 rd

Generaldirektören utnämner Försörjningsberedskapscentralens tjänstemän och avgör de ärenden som ska avgöras av Försörjningsberedskapscentralen, om det inte föreskrivs eller i arbetsordningen bestäms att de ska avgöras av någon annan tjänsteman. Generaldirektören får också i enskilda fall överta avgörandet av ett ärende som annars skulle avgöras av en underordnad.

Generaldirektören bistås av en ledningsgrupp.

Närmare bestämmelser om ledning och beslutanderätt får utfärdas genom förordning av statsrådet.

7 §

Arbetsordning

Generaldirektören fastställer ämbetsverkets arbetsordning. Arbetsordningen ska innehålla närmare bestämmelser om ämbetsverkets organisation, beredningen och avgörandet av ärenden samt ordnandet av förvaltningen, funktionerna och arbetet vid ämbetsverket.

4 kap.

Styrningen av Försörjningsberedskapscentralen

8 §

Styrningen av Försörjningsberedskapscentralen

Arbets- och näringsministeriet svarar för styrningen av och tillsynen över Försörjningsberedskapscentralen.

Kommunikationsministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, undervisnings- och kulturministeriet, justitieministeriet, försvarsministeriet, inrikesministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, utrikesministeriet, finansministeriet, statsrådets kansli och miljöministeriet deltar i fråga om sitt eget ansvarsområde i styrningen av Försörjningsberedskapscentralen i samarbete med arbets- och näringsministeriet.

Närmare bestämmelser om styrningen av Försörjningsberedskapscentralen får utfärdas genom förordning av statsrådet.

9 §

Försörjningsberedskapscentralens styrgrupp

Som stöd för styrningen av Försörjningsberedskapscentralen tillsätter arbets- och näringsministeriet för högst fyra år i sänder en styrgrupp där alla ministerier är företrädade. Försörjningsberedskapscentralens generaldirektör och två företrädare för näringslivet som Försörjningsberedskapsrådet utser bland sina medlemmar för högst tre år i sänder är sakkunnigmedlemmar i styrgruppen. Styrgruppen kan vid behov höra andra sakkunniga.

Försörjningsberedskapscentralens styrgrupp har till uppgift att

Riksdagens svar RSv 177/2025 rd

1) behandla Försörjningsberedskapscentralens resultatavtal och följa hur de mål som uppställts i resultatavtalet uppnås,

2) följa finansieringen av Försörjningsberedskapscentralens och försörjningsberedskapsfondens verksamhet och fördelningen av finansieringen,

3) behandla andra ärenden än de som avses i 1 och 2 punkten som är relevanta med tanke på Försörjningsberedskapscentralens och försörjningsberedskapsfondens verksamhet.

En sakkunnigmedlem i styrgruppen som företräder näringslivet får inte röja en handlings sekretessbelagda innehåll, eller en uppgift som vore sekretessbelagd om den ingick i en handling, som han eller hon fått kännedom om i egenskap av medlem i styrgruppen, och inte heller någon annan omständighet som han eller hon har fått kännedom om i egenskap av sakkunnigmedlem i styrgruppen och för vilken tystnadsplikt föreskrivs genom lag. En uppgift som omfattas av tystnadsplikt får inte heller röjas efter det att medlemskapet i styrgruppen har upphört.

På en företrädare för näringslivet tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när han eller hon utför uppgifter som avses i denna paragraf. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

Närmare bestämmelser om Försörjningsberedskapscentralens styrgrupp och om dess uppgifter och förfaranden får utfärdas genom förordning av statsrådet.

5 kap.

Materiell beredskap

10 §

Statens säkerhetsupplagring

Statens säkerhetsupplag hålls för material som är nödvändiga för befolkningens försörjning och skydd, näringslivets verksamhet, den produktion som stöder försvaret och säkerheten samt de förpliktelser avseende försörjningsberedskap som åligger Finland enligt internationella avtal. Försörjningsberedskapscentralen ska säkerställa att säkerhetsupplagen är tillgängliga och fysiskt åtkomliga. De personer som Försörjningsberedskapscentralen har utsett är berättigade att för tillsynen över säkerhetsupplaget inspektera uppläggarens utrymmen.

Säkerhetsupplag av råolja och oljeprodukter ska placeras så att råoljan och oljeprodukterna kan sättas i omlopp och de facto levereras till slutanvändare och marknader inom sådana tidsfrister och under sådana förhållanden som lindrar eventuella leveransproblem.

11 §

Beslutsfattandet i fråga om statens säkerhetsupplag

Statsrådets allmänna sammanträde beslutar om ibruktagande av säkerhetsupplag under undantagsförhållanden.

Beslut om ibruktagande av säkerhetsupplag i andra situationer än de som avses i 1 mom. fattas av arbets- och näringsministeriet.

Riksdagens svar RSv 177/2025 rd

12 §

Ibruktagande och distribution av läkemedel, medicintekniska produkter, personlig skyddsutrustning och andra förnödenheter som används inom social- och hälsovården och som lagras i säkerhetsupplag

Social- och hälsovårdsministeriet beslutar med avvikelse från 11 § om anskaffning, ibruktagande och distribution av läkemedel, medicintekniska produkter, personlig skyddsutrustning och andra förnödenheter som används inom social- och hälsovården och som ska lagras i statens säkerhetsupplag. Läkemedel, medicintekniska produkter, personlig skyddsutrustning och andra förnödenheter som används inom social- och hälsovården och som finns i statens säkerhetsupplag kan tas i bruk då

1) användningen av dem är nödvändig för ändamålsenlig vård av och omsorg om befolkningen eller förebyggande av sjukdomar och det inte finns tillräckliga kommersiella upplag eller obligatoriska upplag eller skyddsupplag i landet av varan som tas i bruk,

2) det finns grunder för ibruktagande av dem enligt 73 § i lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016), eller

3) de används för att lämna internationellt bistånd till en annan stat, Europeiska unionen eller en internationell organisation eller för samarbete med en annan stat, Europeiska unionen eller en internationell organisation utanför Finlands territorium och de inte behöver tas i bruk med stöd av 1 eller 2 punkten.

I social- och hälsovårdsministeriets beslut om ibruktagande och distribution kan det i fråga om de varor som avses i 1 mom. bestämmas om distributionen, användningsändamålen, mängderna och vederlagen och om andra omständigheter som gäller distributionen.

13 §

Produktions- och kapacitetsreserveringar

Försörjningsberedskapscentralen kan ingå avtal om produktionsreservering eller avtal om upphandling av kapacitetsreserver för att trygga befolkningens försörjning och skydd, näringslivets verksamhet och sådan produktion som stöder försvaret och säkerheten. Arrangemang för produktionsreservering och kapacitetsreservering kan införas endast vid allvarliga störningssituationer under normala förhållanden samt under undantagsförhållanden.

6 kap.

Finansieringen av försörjningsberedskapen

14 §

Försörjningsberedskapsfonden och försörjningsberedskapsavgift

Försörjningsberedskapscentralen förvaltar försörjningsberedskapsfonden, nedan *fonden*, som står utanför statsbudgeten och till vilken intäktsförs den försörjningsberedskapsavgift som tas ut

Riksdagens svar RSv 177/2025 rd

med stöd av lagen om punktskatt på flytande bränslen (1472/1994) och lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen (1260/1996).

Med medel ur fonden täcks kostnaderna för och investeringarna i den materiella beredskapen samt de ersättningar som någon annanstans i lagstiftningen föreskrivits att ska täckas med medel ur fonden. Dessutom får försörjningsberedskapsåtgärder i anslutning till Försörjningsberedskapscentralens programverksamhet samt andra investeringar än sådana som hänför sig till materiell beredskap och som är nödvändiga med tanke på försörjningsberedskapen samt kostnader i samband med krisåtgärder ersättas med medel ur fonden.

Fondens kapital utgörs av både fast och lös egendom som krävs för den materiella beredskapen, och annan fast och lös egendom som är nödvändig med tanke på försörjningsberedskapen, av säkerhetsupplagrade varor samt av icke-placerade medel. Vinst och förlust som uppstått vid överlåtelse av säkerhetsupplagrade varor ska beaktas som en förändring av fondens kapital.

15 §

Förvaltningen av försörjningsberedskapsfonden

Försörjningsberedskapscentralen svarar för fondens förvaltning och för att ekonomin och verksamheten ordnas på ett ändamålsenligt sätt. På överlåtelse av fast egendom som fonden äger tillämpas bestämmelserna i lagen om rätt att överlåta statlig fastighetsförmögenhet (973/2002). Intäkterna av fastigheter och de vederlag som erhålls genom överlåtelser av dem ska intäktsföras till försörjningsberedskapsfonden.

Om fondens likvida medel överstiger 150 miljoner euro, ska den överskjutande delen intäktsföras i statsbudgeten. Om statsrådet beslutar att lägga ned eller minska statliga säkerhetsupplag, ska den del av försörjningsberedskapsfondens kapital som motsvarar nedläggningen eller minskningen intäktsföras i statsbudgeten.

Närmare bestämmelser om förvaltningen av fonden får utfärdas genom förordning av statsrådet.

16 §

Bokslut, bokföring och revision

Fondens räkenskapsperiod är ett kalenderår. Försörjningsberedskapscentralen ska upprätta ett separat bokslut över fondens verksamhet. På organiseringen och genomförandet av fondens ekonomiförvaltning tillämpas 21 a § i lagen om statsbudgeten.

Statens revisionsverk verkställer årligen revision av fonden.

Revisorerna ska granska fondens förvaltning, bokföring och bokslut. Revisorerna ska för varje räkenskapsperiod avge en revisionsberättelse, vilken ska innehålla ett utlåtande särskilt om

1) huruvida bokslutet är upprättat i enlighet med de bestämmelser och föreskrifter som gäller för upprättande av bokslut,

2) huruvida bokslutet ger riktiga och tillräckliga uppgifter om resultatet av fondens verksamhet och om dess ekonomiska ställning,

3) huruvida fondens förvaltning och verksamhet har skötts i enlighet med gällande bestämmelser och föreskrifter,

4) fastställande av bokslutet,

Riksdagens svar RSv 177/2025 rd

5) disponering av fondens resultat på det sätt som styrelsen har föreslagit.

När revisionen har verkställts ska revisorerna göra en anteckning om detta i bokslutet, vilken ska innehålla en hänvisning till revisionsberättelsen samt ett uttalande om huruvida bokslutet har upprättats i enlighet med god bokföringssed.

Om en revisor under räkenskapsperioden finner att det finns skäl till en betydande anmärkning i fråga om förvaltningen och ekonomin i fonden ska Försörjningsberedskapscentralen och arbets- och näringsministeriet omedelbart underrättas om saken.

Försörjningsberedskapscentralen ska vid behov bistå revisorn vid verkställandet av revisionen.

Statsrådet fastställer fondens bokslut senast den 15 april efter finansåret. Bokslutet består av resultaträkning, balansräkning och verksamhetsberättelse.

17 §

Fullmakt att uppta lån

Fonden kan med statsrådets tillstånd och på de villkor som statsrådet bestämmer ta upp lån till ett belopp av högst 600 miljoner euro. För låneräntor och återbetalning ska användas fondens medel.

Staten svarar för fondens lån enligt 1 mom. till den del fondens medel är otillräckliga.

7 kap.

Stöd som Försörjningsberedskapscentralen beviljar

18 §

Allmänna förutsättningar för beviljande av stöd

Försörjningsberedskapscentralen kan bevilja stöd ur försörjningsberedskapsfonden för ekonomisk eller annan verksamhet, om det behövs för fullgörandet av uppgifter enligt denna lag eller för uppnåendet av de mål som ställts i det beslut av statsrådet som avses i 1 § 2 mom.

Ytterligare förutsättningar för beviljande av stöd är att

- 1) beviljande av stöd för åtgärden inte enligt lag ankommer på någon annan myndighet,
- 2) stödet inriktas på att avhjälpa marknadsmisslyckanden och har en stimulanseffekt,
- 3) företaget anses ha förutsättningar för fortgående lönsam verksamhet,
- 4) stödet inte hotar snedvrida eller snedvrider konkurrensen och att bestämmelserna i artikel 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt beaktas när stöd beviljas för ekonomisk verksamhet, och
- 5) stödet är tidsbundet.

Vid sökande av ändring i Försörjningsberedskapscentralens stödbeslut iakttas 34 § i statsunderstödslagen (688/2001).

Närmare bestämmelser om förutsättningarna för beviljande av stöd och om stödets belopp samt om grunderna för bestämmande av stöd får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Riksdagens svar RSv 177/2025 rd

19 §

Stöd och ersättningar enligt någon annan lag

Utöver vad som föreskrivs i 18 § föreskrivs det annanstans i lagstiftningen om de stöd och ersättningar som beviljas ur försörjningsberedskapsfonden samt om förutsättningarna för beviljande av dem.

8 kap.

Särskilda bestämmelser

20 §

Förvärv och överlåtelse av aktier samt beslut om aktieinnehav

På Försörjningsberedskapscentralens förvärv av aktier och på överlåtelse av aktier som Försörjningsberedskapscentralen äger samt på annat beslutsfattande som gäller aktieinnehav tillämpas bestämmelserna i 4 § 1 mom. i lagen om statens bolagsinnehav och ägarstyrning (1368/2007).

21 §

Försörjningsberedskapscentralens rätt att få information

Försörjningsberedskapscentralen har trots sekretessbestämmelserna rätt att av en myndighet som avses i 4 § 1 mom. 1, 4 och 7 punkten i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) på begäran avgiftsfritt få sådan information som är nödvändig för utförandet av de uppgifter som anges i 5 § 1 mom. 3, 4 och 7 punkten i denna lag.

22 §

Skyldighet att lämna information

En näringsidkare och en organisation inom näringslivet är skyldiga att på begäran av Försörjningsberedskapscentralen trots sekretessbestämmelserna eller andra begränsningar som gäller utlämnande av uppgifter ge Försörjningsberedskapscentralen de uppgifter som är nödvändiga för att centralen ska kunna utföra sina uppgifter enligt 5 § 1 mom. 2—4 punkten.

Uppgifterna ska ges avgiftsfritt, utan obefogat dröjsmål och på begäran skriftligen.

Försörjningsberedskapscentralen har inte rätt att få uppgifter som omfattas av det källskydd som avses i 16 § i lagen om yttrandefrihet i masskommunikation (460/2003).

Riksdagens svar RSv 177/2025 rd

23 §

Utlämnande av en lägesbild som innehåller sekretessbelagd information

Försörjningsberedskapscentralen har trots sekretessbestämmelserna rätt att till de myndigheter som avses i 4 § 1 mom. 1, 4, 5 och 7 punkten i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet samt till Försörjningsberedskapsrådet och till organen för sektorerna, poolerna och kommittéerna lämna ut en i 5 § 1 mom. 2 punkten avsedd lägesbild.

24 §

Handräckning

Försörjningsberedskapscentralen har rätt att för tillsynen över statens säkerhetsupplag som avses i 5 § 1 mom. 5 punkten och för verkställandet av ibruktagandet av ett statligt säkerhetsupplag enligt 11 och 12 § få handräckning av polisen, om handräckningen kan ske utan att den äventyrar utförandet av andra uppgifter som enligt lag ska skötas av polisen.

Beslut om begäran om handräckning fattas av generaldirektören.

25 §

Vite

Försörjningsberedskapscentralen kan förena fullgörandet av den i 22 § föreskrivna skyldigheten att lämna information med vite.

Försörjningsberedskapscentralen får förena fullgörandet av den skyldighet att genomföra riskbedömning som avses i artikel 24.2 i den förordning som avses i 5 § 1 mom. 9 punkten med vite.

9 kap.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

26 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

27 §

Bestämmelser som upphävs

Genom denna lag upphävs lagen om tryggnad av försörjningsberedskapen (1390/1992), nedan *den lag som upphävs*.

Riksdagens svar RSv 177/2025 rd

28 §

Övergångsbestämmelse som gäller personalen

Den personal i arbetsavtalsförhållande som sköter uppgifter enligt den lag som upphävs övergår till ett tjänsteförhållande vid Försörjningsberedskapscentralen vid ikraftträdandet av denna lag. Den personal i arbetsavtalsförhållande för viss tid som arbetar med dessa uppgifter övergår till ett tjänsteförhållande för viss tid vid Försörjningsberedskapscentralen för den tid arbetsavtalsförhållandet varar.

29 §

Arrangemang som gäller egendom

Aktieinnehaven i Försörjningsberedskapscentralens mellanbokslut den 31 mars 2026 överförs vid ikraftträdandet av denna lag till balansräkningen för Försörjningsberedskapscentralen, i vilken även redovisas de övriga tillgångsposter som är behövliga för ämbetsverkets verksamhet. Till fondens balansräkning överförs de övriga tillgångsposterna i Försörjningsberedskapscentralens mellanbokslut den 31 mars 2026.

30 §

Övergångsbestämmelse som gäller avtal, förbindelser och anhängiga ärenden

De arkiv, register och datamaterial som uppkommit i samband med i 5 § avsedda uppgifter som ankommer på Försörjningsberedskapscentralen eller uppgifter som Försörjningsberedskapscentralen har enligt annan lagstiftning samt ärenden som är anhängiga vid Försörjningsberedskapscentralen och avtal och förbindelser som Försörjningsberedskapscentralen ingått, liksom de rättigheter och skyldigheter som följer av dem, kvarstår hos Försörjningsberedskapscentralen vid ikraftträdandet av denna lag, om det inte med stöd av denna lag eller annan lagstiftning föreskrivs särskilt eller avtalas något annat i fråga om ansvar och skyldigheter som gäller dem och om inte något annat följer av deras innehåll.

31 §

Övergångsbestämmelser som gäller ändringssökande

Ändring i ett beslut som har fattats före ikraftträdandet av denna lag söks enligt de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

På behandlingen av ärenden som är anhängiga vid en domstol vid ikraftträdandet av denna lag tillämpas vid sökande av ändring de bestämmelser som gäller vid ikraftträdandet.

Om en domstol upphäver ett beslut som har meddelats före ikraftträdandet av denna lag och återförvisar ärendet att i sin helhet behandlas på nytt, ska ärendet behandlas och avgöras i enlighet med denna lag.

Lag

om ändring av lagen om skyddsupplag

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om skyddsupplag (970/1982) 8 a § och 13 §, av dem 8 a § sådan den lyder i lag 1685/1991,
ändras 1 § 1 mom., 3 § 1 mom., 7 § 1 mom., 8 § och 9 § 1 mom., av dem 7 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1392/1992 och 9 § 1 mom. sådant det lyder i lag 307/1995, samt
fogas till lagen en ny 10 a § som följer:

1 §

Skyddsupplag kan inrättas och upprätthållas för att trygga befolkningens försörjning och säkerhet samt för lagring av råvaror, förnödenheter och produkter som är nödvändiga för att upprätthålla produktionen inför eventuella störningar i utrikeshandeln.

3 §

Närmare bestämmelser om de råvaror, förnödenheter och produkter som ska skyddsupplagras, angivna enligt position, utfärdas genom förordning av statsrådet.

7 §

Försörjningsberedskapscentralen kan bevilja uppläggaren understöd för täckande av exceptionellt stora upplagringskostnader. Försörjningsberedskapscentralen ska betala understödet till uppläggaren årligen på det sätt som bestäms i skyddsupplagringsavtalet.

8 §

Uppläggaren får med tillstånd som beviljats på ansökan använda råvaror, förnödenheter och produkter i skyddsupplaget för sin produktion, om

1) det förekommer omfattande, av uppläggaren oberoende störningar i tillgången på en skyddsupplagrad råvara, förnödenhet eller produkt, eller det föreligger ett sannolikt hot om en sådan störning, och uppläggarens produktion skulle avbrytas eller väsentligt minska om inte materialet i skyddsupplaget börjar användas och det är av väsentlig betydelse med tanke på försörjningsberedskapen att skyddsupplaget tas i bruk,

2) de förpliktelser avseende krisberedskap inom energiförsörjningen som åligger Finland enligt internationella avtal förutsätter att skyddsupplaget tas i bruk,

3) det förekommer tillfälliga störningar i tillgången på en skyddsupplagrad råvara, förnödenhet eller produkt och uppläggarens produktion skulle avbrytas eller väsentligt minska om inte materialet i skyddsupplaget börjar användas och försörjningsberedskapen inte väsentligt äventyras av att skyddsupplaget tas i bruk, eller

4) det finns en risk för att en råvara, förnödenhet eller produkt som finns i skyddsupplaget eller någon annan råvara, förnödenhet eller produkt som omfattas av lagringsskyldigheten blir olämplig för sin avsedda användning under upplagringstiden.

Riksdagens svar RSv 177/2025 rd

Arbets- och näringsministeriet beviljar tillstånd att använda ett skyddsupplag i de situationer som avses i 1 mom. 1 och 2 punkten. Arbets- och näringsministeriet kan för att fullgöra de förpliktelser avseende krisberedskap inom energiförsörjningen som åligger Finland enligt internationella avtal bevilja en uppläggare tillstånd att lämna ut råvaror, förnödenheter och produkter ur ett skyddsupplag.

Försörjningsberedskapscentralen beviljar tillstånd att använda ett skyddsupplag i de situationer som avses i 1 mom. 3 och 4 punkten.

Den myndighet som beviljar tillstånd att använda ett skyddsupplag ska i tillståndet bestämma vilket material och vilka mängder tillståndet gäller och den tid inom vilken skyddsupplaget ska kompletteras samt om andra villkor för användningen av skyddsupplaget. I användningstillståndet kan det också bestämmas om råvarornas, förnödenheternas och produkternas användningsändamål.

Om tillståndet att använda ett skyddsupplag gäller ett skyddsupplag för läkemedel eller läkemedelssubstanser, ska den myndighet som beviljar tillståndet höra social- och hälsovårdsministeriet och Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet innan tillståndet beviljas.

9 §

Den som använder sitt upplag i strid med denna lag eller skyddsupplagringsavtalet är skyldig att återbetala upplagringsunderstödet till staten. På understöd som ska återbetalas ska det räknat från den dag då understödet lyftes betalas en årlig ränta enligt den räntefot som avses i 4 § 1 mom. räntelagen (633/1982).

— — — — —

10 a §

Försörjningsberedskapscentralen har rätt att för den tillsyn över skyddsupplag som anges i 10 § 2 mom. få handräckning av polisen, om handräckningen kan ges utan att den äventyrar utförande av andra uppgifter som föreskrivs för polisen.

Beslut om begäran om handräckning fattas av Försörjningsberedskapscentralens generaldirektör.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Riksdagens svar RSv 177/2025 rd

Helsingfors 16.12.2025

På riksdagens vägnar

talman

generalsekreterare